

ITW SÄKERHETS DATABLAD

1. NAMNET PÅ ÄMNET/BLANDNINGEN OCH BOLAGET/FÖRETAGET

PRODUKT BETECKNING	EPOMAX HARDENER	UTFÄRDAD:	2007-12-10
		OMARBETAD:	2011-05-10
ARTIKELNUMMER	055873, 055884, 055885, 012109, 050883, 050884, 050885, 051033		
RELEVANTA IDENTIFIERADE ANVÄNDNINGAR AV ÄMNET ELLER BLANDNINGEN OCH ANVÄNDNINGAR SOM DET AVRÅDS FRÅN	Lim		
NÄRMARE UPPLYSNINGAR OM DEN SOM TILLHANDAHÅLLER SÄKERHETS DATABLAD	ITW Construction Products AB Box 124 SE-123 22 Farsta Johan Ericsson, tel 08-578 930 30, johan.ericsson@itwconstruction.se . Vid frågor om säkerhetsdatabladet kontakta: siw.bengtsson@trossa.se , jennie.andersson@trossa.se .		
TELEFONNUMMER FÖR NÖDSITUATIONER	Vid akuta fall, tfn 112 Övrigt, Giftinformationscentralen, Karolinska sjukhuset, tfn 08-33 12 31		

2. FARLIGA EGENSKAPER

KLASSIFICERING AV ÄMNET ELLER BLANDNINGEN

Hälsorisker:

Irriterar ögonen. Kan ge allergi vid hudkontakt.

Vid upprepad hudkontakt finns risk för överkänslighet med allergiskt kontakteksem. Kontakt med ögonen orsakar irritation, sveda och tårflöde.

Miljörisker:

Produkten är inte klassificerad som miljöfarlig.

Brandrisker:

Ej klassificerad som brandfarligt, men vid brand kan dibenzoylperoxiden sönderfalla häftigt under bildning av syrgas vilket gör elden hetare och våldsammare.

MÄRKNINGSUPPGIFTER

Oxiderande

Irriterande

Innehåller

Dibenzoylperoxid 20-25%

Farokod

Riskfraser

O R7 Kan orsaka brand

Xi R36 Irriterar ögonen

Skyddsfraser

S16 Förvaras åtskilt från antändningskällor – Rökning förbjuden

S24 Undvik kontakt med huden

Xi	R43	Kan ge allergi vid hudkontakt	S37	Använd lämpliga skyddshandskar
			S60	Detta material och dess behållare skall tas om hand som farligt avfall.

ANDRA FAROR

Inga andra kända faror är förknippade med produkten.

3. SAMMANSÄTTNING/INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR

BLANDNINGAR

Ämnen	EG Nr	CAS Nr	Halt vikt%	EG-klassificering	CLP-klassificering
Dibenzoylperoxid	202-327-6	94-36-0	20-25	*E; R3, O; R7, Xi; R36 R43	*Org. Perox. B H241, Eye irrit. 2 H319, Skin Sens. 1 H317
Glycerol	200-289-5	56-81-5	10-20	-	-
Etandiol	203-473-3	107-21-1	10-20	*Xn; R22	*Acute tox. 4 H302

* EG-harmoniserad bindande klassificering i enlighet med bilaga VI, del 3, tabell 3.1 och 3.2 i förordning (EG) nr 1272/2008 (CLP).

** Egen klassificering enligt Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2005:7) om klassificering och märkning av kemiska produkter.

*** Egen klassificering enligt bilaga I i CLP-förordningen (1272/2008) om klassificering och märkning av kemiska produkter.

**** Tillverkarens klassificering

Angivna faroangivelser och R-fraser finns förklarade under punkt 16.

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

BESKRIVNING AV ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN**Inandning**

Frisk luft.

Hudkontakt

Tag av nedstänkta kläder. Tvätta huden med tvål och vatten och skölj noggrant.

Ögonkontakt

Spola med mjuk vattenstråle eller ögonspolvätska i 5 minuter. Använd gärna tempererat vatten. Håll ögonlocken brett isär, avlägsna eventuella kontaktlinser. Kontakta läkare om besvär kvarstår.

Förtäring

Ge ett par glas mjölk eller vatten. Kontakta läkare om större mängd svalts eller om symtom kvarstår.

Information till läkare

-

Uppdaterat varuinformationsblad finns hos Giftinformationscentralen, tfn 08-33 12 31.

DE VIKTIGASTE SYMPTOMEN OCH EFFEKTERNA, BÅDE AKUTA OCH FÖRDRÖJDA

Se punkt 2.

ANGIVANDE AV OMEDELBAR MEDICINSK BEHANDLING OCH SÄRSKILD BEHANDLING SOM EVENTUELLT KRÄVS

Möjlighet till ögonspolning bör finnas på arbetsplatsen.

5. BRANDBEKÄMPNINGSSÅTGÄRDER

SLÄCKMEDEL

Kan släckas med pulver, skum, koldioxid eller vatten i spridd stråle (vattendimma).

SÄRSKILDA FAROR SOM ÄMNET ELLER BLANDNINGEN KAN MEDFÖRA

Under vissa omständigheter kan det vid brand förekomma spår av kolväten, koldioxid och kolmonoxid. Se även punkt 2 under brandrisker.

RÅD TILL BRANDBEKÄMPNINGSPERSONAL

Andas inte in explosionsgaser eller förbränningsgaser. Behållare i närheten av brand flyttas eller kyls med vatten. Använd andningsapparat som skydd mot giftiga gaser.

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

PERSONLIGA SKYDDSÅTGÄRDER, SKYDDSUTRUSTNING OCH ÅTGÄRDER VID NÖDSITUATIONER

Håll borta från antändningskällor. Använd andningsmask med filter A vid förbränning. Använd skyddskläder och håll oskyddade personer borta.

MILJÖSKYDDSÅTGÄRDER

Förhindra utsläpp till avloppet.

METODER OCH MATERIAL FÖR INNESLUTNING OCH SANERING

Sugs upp med något absorberande material t ex sand, jord eller liknande. Samlas ihop och behandlas som farligt avfall.

HÄNVISNING TILL ANDRA AVSNITT

Se även punkt 8 för begränsning av exponeringen/personligt skydd.

7. HANTERING OCH LAGRING

FÖRSIKTIGHETSMÅTT FÖR SÄKER HANTERING

Undvik inandning av och direktkontakt med produkten. Ångor kan samlas vid golv och i lågt belägna utrymmen. Hanteras åtskilt från antändningskällor. Ej rökning, eld, gnistor eller svetsning. Använd bara verktyg av lämpligt material, t.ex. polyeten eller rostfritt stål. Undvik skakning eller friktion. Använd andningsmask vid dekantering av stora volymer utan extraktionsutrustning. Undvik att äta, dricka och röka vid hantering av produkten. Normal handhygien. Se till att förorenade kläder ej kommer i kontakt med livsmedel m.m.

FÖRHÅLLANDEN FÖR SÄKER LAGRING, INKLUSIVE EVENTUELL OFÖRENLIGHET

Förvaras torrt och svalt (mellan 5 – 25 °C) i väl tillsluten behållare på väl ventilerad plats i skydd för direkt solljus och åtskilt från antändningskällor. Produkten är en härdare och omfattas i sig inte av Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter om härdplaster, AFS 2005:18, men då den hanteras tillsammans med Epomax resin (hartset som är den andra delen i två-komponentslimmet) gäller Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter om härdplaster, AFS 2005:18.

SPECIFIK SLUTANVÄNDNING

Se punkt 1.

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/PERSONLIGT SKYDD

KONTROLLPARAMETRAR

Hygieniska gränsvärden enligt *Arbetskyddsstyrelsens Författningssamling (AFS 2005:17)*

Etandiol 25 mg/m³ (NGV)

BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN

Se till att ventilationen är god. Arbetsmetoder utformas så att direktkontakt förhindras.

Lämpliga tekniska skyddsåtgärder

Vid otillräcklig ventilation ska mekanisk ventilation med punktutdrag användas. Ångor kan samlas vid golv och i lågt belägna utrymmen.

Individuella skyddsåtgärder

Ögonskydd/ansiktsskydd: Skyddsglasögon bör användas vid risk för stänk.

Handskydd: Skyddshandskar bör användas vid risk för direktkontakt med produkten. Rekommenderat handskmaterial är butylgummi, nitrilgummi och neopren.

Annat skydd: Vid hantering av stora kvantiteter, använd skyddskläder.

Andningsskydd: Vid långvarig hantering bör ett andningsskydd användas t ex hel- eller halvmask med gasfilter A (brun).

Termisk fara: -

BEGRÄNSNING AV MILJÖEXPONERINGEN

Förhindra utsläpp till miljön.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

INFORMATION OM GRUNDLÄGGANDE FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

Varubeskrivning

Utseende:	Vit pasta	
Lukt:	Karakteristisk	
Luktröskel:	n.a.	
pH:	n.a.	
Smältpunkt/frys punkt:	n.a.	°C
Initial kokpunkt och kokpunktintervall:	n.a.	°C
Flampunkt:		
Relativ avdunstningshastighet (butylacetat = 1):	n.a.	
Brandfarlighet (fast form, gas):	Kan orsaka brand.	
Övre/undre brännbarhetsgräns/explosionsgräns:	n.a.	
Ångtryck:	n.a.	mbar (20 °C)
Ångdensitet:	n.a.	
Densitet:	1,3-1,6	g/cm ³ (20 °C)
Löslighet i vatten:	olösligt	
Löslighet i organiska lösningsmedel:	n.a.	%
Fördelningskoefficient oktanol/vatten:	n.a.	
Självantändningstemperatur:	n.a.	°C
Sönderfallstemperatur:	50	°C
Viskositet:	20000-28000	mPas (20 °C)
Explosiva egenskaper:	Produkten utgör ingen explosionsrisk.	
Oxiderande egenskaper:	n.a.	

n.a. = information från tillverkaren saknas

ANNAN INFORMATION

-

10. STABILITET OCH REAKTIVITET**REAKTIVITET**

-

KEMISK STABILITET

Stabilt vid normal hantering.

RISKEN FÖR FARLIGA REAKTIONER

Innehåller dibenzoylperoxid som är ett kraftigt oxidationsmedel och kan reagera häftigt under stark värmeutveckling med starka baser och syror, organiska ämnen (bl a aminer, alkoholer), reducerande ämnen samt vid kontakt med vissa metaller (t ex järn och kobolt).

FÖRHÅLLANDEN SOM SKA UNDVIKAS

Undvik hög temperatur, direkt solljus, tryck, stötar, statisk elektricitet och vibrationer.

OFÖRENLIGA MATERIAL

Starka syror och baser, organiska ämnen, reducerande ämnen samt vid kontakt med vissa metaller.

FARLIGA SÖNDERDELNINGSPRODUKTER

Kolväten, koldioxid och kolmonoxid.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION**INFORMATION OM DE TOXIKOLOGISKA EFFEKTERNA****Inandning**

Inandning kan ge sveda i näsa och svalg, hosta, huvudvärk, trötthet och vid stora mängder eventuellt andnöd. Eventuell dammbildning (t ex vid slipning, sågning) kan orsaka irritation.

Hudkontakt

Långvarig hudkontakt kan ge sveda, rodnad, irritation samt nässelutslag. Vid upprepad hudkontakt finns risk för överkänslighet med allergiskt kontakteksem som följd.

Ögonkontakt

Kontakt med ögonen ger irritation och stark sveda. Eventuell risk för frätsår. Även ångor och damm (som kan uppstå vid slipning, sågning) kan verka irriterande. Kan ge övergående grumling av hornhinnan.

Förtäring

Förtäring kan ge sveda i mun och svalg samt illamående, kräkningar och magsmärtor.

Specifika effekter

Dibenzoylperoxid kan påskynda cancer som initierats av andra ämnen (promotionseffekt).

Toxikologiska data

Dibenzoylperoxid	LD ₅₀ oralt råtta: > 5000 mg/kg, LD ₅₀ , LC ₅₀ inhalation råtta: 24,3 mg/m ³ /4h.
Etandiol	LD ₅₀ oralt råtta: 4700 mg/kg, LD ₅₀ , LDLo oralt människa: 786 mg/kg.

Annan information

-

12. EKOLOGISK INFORMATION**TOXICITET**

Produkten förväntas inte innebära några negativa miljöeffekter. Ingående dibenzoylperoxid är giftigt för vattenlevande organismer men lätt nedbrytbart och inte bioackumulerande. Etandiol är dåligt nedbrytbart men har låg toxicitet och är inte bioackumulerande.

Akvatisk toxicitet

Dibenzoylperoxid	LC ₅₀ Fisk 96h: 2,0 mg/l (art:Poecilia Reticulata), EC ₅₀ Daphnia 48h: 2,91 mg/l, EC ₅₀ Bakterie: 35 mg/l.
Etandiol	LC ₅₀ Fisk 48h: >10000 mg/l (art: Leuciscus Idus), LC ₅₀ Fisk 96h: >18500 mg/l (art: Oncorhynchus Mykiss), EC ₅₀ Daphnia 24h: 74000 mg/l (art: Daphnia Magna), EC ₅₀ Alger 8d: 2000 mg/l (Microcystis Aeruginosa), IC ₅ Alger 7d: >10000 mg/l (art: Scenedesmus Quadricauda), EC ₅₀ Bakterie 16h: >10000 mg/l (art: Pseudomonas Putida).

PERSISTENS OCH NEDBRYTBARHET

Dibenzoylperoxid är lätt nedbrytbart och etandiol är dåligt nedbrytbart.

Dibenzoylperoxid	BOD 84% (MITI), lättnedbrytbar.
Etandiol	56% bryts ned på 28 dygn OECD 301C. BOD ₅ /COD: 0,47.

BIOACKUMULERINGSFÖRMÅGA

Bioackumuleras ej.

Dibenzoylperoxid	BCF 91,2, Log P _{ow} 3,71
Etandiol	BCF: 10, Log Pow: 1,31

RÖRLIGHETEN I JORD

-

RESULTAT AV PBT- OCH vPvB-BEDÖMNINGEN

-

ANDRA SKADLIGA EFFEKTER

-

13. AVFALLSHANTERING**AVFALLSBEHANDLINGSMETODER**

Ej härdad produkt samt ej tömd behållare behandlas som farligt avfall, EWC-kod 08 04 09, enligt Avfallsförordningen (SFS 2001:1063). Härdad produkt och fullständigt tömd behållare kan behandlas som konventionellt avfall, EWC-kod 08 04 10.

14. TRANSPORTINFORMATION

Härdare (Epomax hardener) transporteras tillsammans med resin (harts) i samma förpackning. Se separat säkerhetsdatablad för Epomax resin.

UN-NUMMER

3108

OFFICIELL TRANSPORTBENÄMNING

ORGANISK PEROXID, TYP E, FLYTANDE

FAROKLASS FÖR TRANSPORT	5.2
Transportkategori	2
Tunnelrestriktionskod	D
Uppgifter inför sjötransport:	
EmS-kod:	F-J, S-R

FÖRPACKNINGSGRUPP -

MILJÖFAROR

-

Marine pollutant: Nej

SÄRSKILDA FÖRSIKTIGHETSÅTGÄRDER

Begränsad mängd: I sammansatta förpackningar högst 125 ml per inneremballage och högst 30 kg (bruttovikt) per kolti.

BULKTRANSPORT ENLIGT BILAGA II TILL MARPOL 73/78 OCH IBC-KODEN

-

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

FÖRESKRIFTER/LAGSTIFTNING OM ÄMNET ELLER BLANDNINGEN NÄR DET GÄLLER SÄKERHET, HÄLSA OCH MILJÖ

Arbetskyddsstyrelsens föreskrift AFS 2005:18, "Härdplaster" gäller vid arbete med produkten tillsammans med Epomax resin.

Följande ingående ämnen finns upptagna i Kemikalieinspektionens begränsningsdatabas (BDB) eller prioriteringsguide (PRIO): Dibenzoylperoxid.

KEMIKALIESÄKERHETSBEDÖMNING

Ingen kemikaliesäkerhetsbedömning har gjorts av leverantören.

16. ANNAN INFORMATION

Information om ingående ämnen har huvudsakligen hämtas från följande referenser:

Arbetsmiljöverkets författningssamling, AFS 2005:17, Hygieniska gränsvärden och åtgärder mot luftföroreningar.

Arbetsmiljöverkets författningssamling, AFS 2005:18, Härdplaster.

Bilaga VI, tabell 3.1 och 3.2 i förordning (EG) nr 1272/2008 (CLP).

CEFIC, Hydrocarbon Solvents Environmental Working Group. The aqueous environmental classification of complex petroleum solvent streams under the EC substances directive, 1995.

Databaserna: TOXNET, ESIS, PubMed, IARC, NTP, Begränsningsdatabasen och Prioriteringsguiden

Kemiska Ämnen online, Prevent.

Informationsblad från Kemikalieinspektionen.

Information från tillverkaren.

Angivna riskfraser under punkt 3.

R 3	Mycket explosivt vid stöt, friktion, eld eller annan antändningsorsak	R 36	Irriterar ögonen
R 7	Kan orsaka brand	R 43	Kan ge allergi vid hudkontakt
R 22	Farligt vid förtäring		

Angivna faroangivelser under punkt 3.

H241	Brandfarligt eller explosivt vid uppvärmning	H319	Orsakar allvarlig ögonirritation
H302	Skadligt vid förtäring	H317	Kan orsaka allergisk hudreaktion

- Säkerhetsdatabladet har utarbetats i enlighet med avdelning IV och bilaga II i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH).
- Information har reviderats under följande rubriker i säkerhetsdatabladet: Samtliga
- Säkerhetsdatabladet är daterat 2011-05-10 och ersätter version utformad 2007-12-10.